

Xicu Masó, entre la diversió i la devoció

Yasmina Reza (París, 1959) i Harold Pinter (Londres, 1930-2008) no tenen gaire coses en comú excepte, potser, el fet que ambdós són dramaturgs i que, en certa manera, tots dos comparteixen l'interès per la complexitat de la naturalesa humana i la dificultat d'establir relacions sinceres, fiables i duradores. S'hi acosten, però, des d'òptiques diferents, de les quals en surten, també, resultats molt diferents. Reza fa bon teatre comercial: comèdies actuals i d'aparença amable que no exclouen, si un no vol, la reflexió. Aplaudides pel gran públic, les seves peces solen omplir teatres i deixar un bon regust.

Pinter és tota una altra cosa. Les seves obres són autèntiques disseccions que furguen en l'individu i en la nostra societat, i en fan una crua i sovint irònica radiografia a partir d'una escriptura exacta i precisa fins i tot en les pauses i els silencis. La polèmica l'ha acompanyat sovint, però la seva veu no ha deixat mai ningú indiferent.

Dues baules, doncs, en principi separades, que Xicu Masó –«no pas volgudament», diu– ha connectat: «A Reza, l'he anat trobant i descobrint i crec que, en contra del que diu algú, és una autora intel·ligent, interessant i no gens frívola. *Tres versions de la vida* [que va dirigir i estrenar al Teatre Lliure el 14/3/2007] va sorgir remenant textos amb l'Àlex Rigola, i aquesta vegada va ser una proposta de Sílvia Munt que vaig acceptar encantat». Es refereix a *Una comèdia espanyola* (TNC, 7/10/2009), on interpreta el paper del bonàs i pràctic Fernando, amb el qual es posa el públic a la butxaca.

«Pinter sí que va ser buscat, perquè el que sento per ell no és admiració sinó veritable devoció», hi afegeix Masó. El 1987 va dirigir-ne *L'última copa* (Teatre Lliure), i ara, confabulat amb La Planeta, que n'ha assumit la producció, hi ha tornat amb un excel·lent muntatge a partir de tres peces breus que ha titulat *Alaska i altres deserts* (2/10/2009). En la primera, i més llarga (*Una mena d'Alaska*), una noia afectada d'encefalitis letàrgica es desperta al cap de 29 anys i ha d'enfrontar-se a la nova realitat. Un paper difícil i complex que, un cop més, Cristina Cervià resol magníficament. «És el meu primer Pinter i no ha estat gens fàcil, però aviat vaig tenir clar que, a més d'una documentació i un estudi previs, tot això era un treball que havia de passar pel cos, i no pel cervell, si volia que quedés orgànic i creïble», diu l'actriu. «Ha estat un camí llarg i lent, al qual he arribat provant i experimentant, buscant una vinculació amb la meva experiència personal, i en el qual hi ha, és clar, l'ajuda i la direcció d'en Xicu, que m'ha donat molta seguretat i confiança». Un altre actor gironí, David Planas, apareix a la segona peça, *Victoria Station*, en una hilarant situació entre un taxista i l'encarregat de la centraleta (esplèndid Carles Martínez) que es desespera intentant saber on para. Finalment, tanca la funció l'esquetx *Nit*, una lliçó magistral de síntesi i perspicàcia (dura 7 minuts) en què una parella explica el record que cadascun d'ells té de la seva primera cita.

La memòria, doncs, és el fil conductor d'una interessant i més que recomanable proposta que aplega ofici i talent.

Tancant el cercle

Casualitat o no, el fet és que Temporada Alta ha afavorit el retrobament de Xicu Masó amb Girona i diferents persones amb qui té uns vincles especials, com són Pere Puig, Cristina Cervià, Carles Martínez i Míriam Alamany. Però també entre els mateixos intèrprets. Per això, com diu la Cristina, «*Alaska* també té un valor emotiu i sentimental molt important per a tots nosaltres, perquè ens ha servit per tancar cercles».

DUJANS